

Bilag 19.

problemer i hvert enkelt land og finde frem til den bedste strategi i hvert enkelt tilfælde.

Vi hører ofte indvendinger mod tanken om at uddanne kvinder til f. eks. kontorstillinger, som er stærkt eftertragtet af unge mænd, der lige er kommet ud af skolen. Jeg skal ikke indlade mig på en diskussion om princippet om lige rettigheder og muligheder for mænd og kvinder men blot understrege, at dette yderst kontroversielle spørgsmål hverken er den eneste eller den væsentligste side af spørgsmålet om teknisk bistand til kvindernes oplæring og beskæftigelse. Langt de fleste arbejdende kvinder i udviklingslandene er ikke unge piger af middelstanden, som er beskæftiget ved kontorfaget og måske forhindrer unge mænd i at opnå beskæftigelse. De er fattige kvinder, som søger arbejde for at skaffe sig selv og deres familie det allernødvendigste til livets ophold.

Næsten ingen af disse kvinder har fået en faglig uddannelse. De har derfor intet andet valg end at udføre hårdt manuelt og lidet produktivt arbejde inden for landbrug, byggeri og industri og som tjenestefolk. Det må være en menneskerettighed, at de får mulighed for på lige fod med mænd at forøge deres indtjeningssevne gennem uddannelse, oplæring og adgang til beskæftigelse.

I det første udviklingstår tog den internationale bistand til faglig uddannelse næsten udelukkende sigte på unge mænd, og der er ikke megen tvivl om at kløften mellem mænds og kvinders uddannelsesmuligheder bliver stadig større. For at råde bod herpå må der gøres en koncentreret indsats i form af både finansiel støtte og teknisk bistand for at skabe mulighed for oplæring af kvinderne i lande, hvis regering ønsker at formindske diskrimineringen af kvinderne.

Det er yderst nødvendigt, at programmerne for faglig uddannelse og beskæftigelse af kvinder nøje tilpasses de stedlige forhold og at uddannelsesmulighederne ikke begrænses til sådanne fag som undervisning og sygepleje, hvor kvinder især er beskæftiget.

I mange lande er der et stort behov for faglig uddannelse af kvinder på både industri- og landbrugsområdet. I mange af FN's medlemslande udgør kvinderne en meget stor del af arbejdskraften inden for landbruget, og i nogle lande er der flere kvinder end mænd beskæftiget ved landbrug. Ikke desto mindre oplæres mænd i moderne landbrugsmetoder, medens alle disse millioner kvinder ingen uddannelse får med den følge, at der er ved at opstå en effektivitetskløft mellem mændenes og kvindernes præstationer. Dette holder kvinderne tilbage fra landbruget. De nægter at tage arbejde inden for landbruget, og dette får i mange tilfælde hele familien til at flytte fra landet ind til byerne. I sådanne tilfælde kunne tilvejebringelsen af muligheder for kvinderne til oplæring i landbrugsarbejde bidrage til at nedbringe arbejdsløsheden i byerne.

Jeg har udbredt mig om behovet for faglig uddannelse af kvinder til andet end husligt arbejde, fordi FN-organerne hidtil har gjort meget lidt på dette område. Men jeg vil dog gerne slutte mit indlæg med en indtrængende anmodning om, at der i det andet udviklingstår må blive gjort mere for at uddanne kvinder inden for husligt arbejde end det var tilfældet i det første udviklingstår. Hvad der på dette område er allermost nødvendigt er, at børnene får en mere nærende kost.

Der er voksende forståelse for de alvorlige følger som proteinmangel kan have for små børn, og et stigende antal billige erstatninger for animalske proteiner er kommet frem og er ved at blive kendt. Men mødrene må vide, hvorledes de i den daglige madlavning skal udnytte disse nye former for næringsmidler med stort proteinindhold, og de kvinder, der driver landbrug og således selv producerer føden til deres familier må vide, hvorledes man frembringer afgrøder med stort proteinindhold. Uddannelse af kvinder inden for landbruget kan således også i mange lande tjene som et middel til at forbedre ernæringsstandarderne på landet.